

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VI. Poßítne Beati peccare demerendo visioenem beatificam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

beatitudinem non fore perpetuam, sed quandam in beatis vicissitudinem futuram felicitatis & miserie. Sed hic est error manifestus contra fidem, cum in Symbolo & Scripturâ sæpè appelletur vita æterna de qua dicit Apóstolus 1. ad Thessal. 4. v. 16. *Sic semper cum Domino erimus*: & 1. Petri 1. v. 4. *hereditas incorruptibilis, immarcescibilis &c.* & cap. 5. v. 4. *inmarcescibilis gloria coronæ*: & alia hujusmodi.

Certum est Sanctorum beatitudinē futuram perpetuam.

SECTIO QUINTA.

Utrum beati ex vi visionis reddantur impeccabiles.

I. **D**ICO ex vi visionis, nam ratione amoris erga Deum in beatis, necessariò ex visione orti, reddi eos impeccabiles ostensum est supra. Deinde à fortiori sequitur, estque omnino certissimum beatos de facto nunquam peccatum ullum admitturos: in quo erravit etiam Origenes, qui beatorum voluntates de bono in malum mutabiles esse dixit: quare & Sanctos Angelos nonnunquam negligentes esse asseruit, & in suis ministeriis obcundis culpam interdum incurere.

Sanctos Angelos culpam aliquam interdum admittere docuit Origenes.

II. Prima Conclusio: stante visione, non potest beatus, saltem connaturaliter, & de potentia ordinarià peccare: ita S. Thomas 1. 2. quæst. 4. art. 4. Cajetanus itidem, Suarez 1. 2. Disp. 10. sect. 1. num. 16. Vasquez disp. 18. cap. 2. & alii. Conclusio procedit ex vi visionis præcisè, & posito quòd Deus miraculosè negaret concursum ad amorem.

Stante visione non potest beatus peccare.

III. Ratio est primò: nam ut benè Suarez citatus, quisquis clarè videt Deum, & iudicat illi debitum esse, ut omnia ad eum referantur, sanè non apparet quo pacto ab eo possit per peccatum averti, seu actu illum offendere, cum hoc intelligi vix queat, in eo, qui id iudicat solummodo abstractivè, & licèt clarè Deum non videat: sicut ergo per visionem beatificam voluntas est inclinata ac determinata ad amandum Deum, ita & ad fugiendum quidquid illi videt displicere, idque immediatè, & non solum mediante amore formali, licèt fortè visio dici non incongruè posset amor virtualis.

Ostenditur ex vi visionis præcisè beatos reddi impeccabiles.

IV. Ratio est secundò: visio siquidem beatifica, vel est ipsa beatitudo formalis adæquatè, sicque videtur manifestè impossibilis cum peccato, cum implicet contradictionem, ut simul quis sit summè lælix & summè miser, ut ex terminis constat: vel saltem visio est partialis beatitudo integrans scilicet unam totalem beatitudinem cum amore, eumque causans, sicque saltem in radice est beatitudo, seu illam ut completam exigens; omnino autem videtur implicare ut connaturaliter & formaliter exigat subiectum esse beatum, & simul connaturaliter admittat peccatum, quod est summa miseria, & beatitudini maximè oppositum.

Vtèrius declaratur quo pacto visio beatifica, saltem connaturaliter excludat peccatū.

V. Ratio est tertio: visio quippe secundum probabilem sententiam est forma sanctificans perfectissimè post unionem hypostaticam, reddens nimirum subiectum in quo est, peculiari & perfecto modo particeps naturæ divinæ: unde si ulli qualitati concedendum sit, ut animam sanctificet, pugnet cum peccato, & alia hujusmodi (concedendum autem hoc alicui videtur, cum peccatum formaliter & per se reddat hominem injustum) sanè non est cur non concedatur visioni beatificæ, ut pote accidentia omnia supernaturalia in perfectione superanti, & ad quam tanquã ad finem ordinantur.

Ex ratione forma perfectissimè sanctificans ostenditur visionem excludere peccatum.

Hæ etiam rationes probant de peccato veniali, quod proinde visio connaturaliter excludit. Alia etiam ratio, cur visio beatifica excludat peccatum veniale, est quia status beatitudinis est status bonorum omnium complexione perfectus, & mala omnia excludens: unde sicut morbos corporis secum non compatitur, ita multò minus morbos animæ, quorum minimus non est peccatum veniale.

VI. Visio beata excludit etiam peccatum veniale.

Secunda Conclusio: probabilis etiam est si gratia habitualis nec divinitus stare possit cum peccato, vel actuali vel habituali (de quo infra, Disputatione 123.) non posse nec de potentia absoluta visionem stare cum peccato. Rationes eadem sunt pro visione & pro gratiâ, quæ proinde illic, qui proprius ejus locus est, proponi solent. Præcipuæ sunt ex conceptu sanctitatis, & locutionibus Scripturæ & Patrum. Addunt verò aliqui, & probabiliter, majorem esse rationem cur hoc visioni tribuatur, quam gratiæ, cum perfectius & indefectibiliter (quippè quæ ex naturâ suâ perpetuò postulet durare, quod gratiæ habituali non competit) sanctificet.

VII. Visio nec de potentia absoluta stare potest cum peccato.

SECTIO SEXTA.

Possintne beati peccare demerendo visionem beatificam.

POSTREMUM quod hic queri solet circa potentiam peccandi in beato est, utrum saltem peccare possit demerendo visionem beatificam: sicut licèt gratia habitualis incompossibilis sit cum peccato mortali, etiam divinitus juxta probabilem sententiam, potest tamen justus peccare, & gratiam per demeritum perdere. Hac verò in re eodem ferè modo procedere possumus sicut in materiâ de Incarnatione in simili processum circa unionem hypostaticam, quam diximus non posse humanitatem demereri, nec dissolvere per peccatum, pro aliquo priori commissum, licèt vel concomitantè vel consequenter peccare possit humanitas, quocumque instanti Deus per se, seu pro suâ voluntate, sicut potest, illum à verbo deuniret.

I. Nec etiam potest beatus peccatum aliquod admittere demerendo unquam.

Dices: potest Deus intuitu actus meritorii à Petro in instanti A elicitè visionem illi beatificam eodem instanti infundere, ergo pro illo priori nihil intelligitur vel peccato repugnans, vel peccandi potentia, ergo simul cum visione beatâ, seu beatitudine stat potentia peccandi, ergo potest beatus peccare, cum posse peccare, & habere potentiam peccandi sint synonyma. Primò negari posset primum antecedens, & dici peculiarem esse rationem de merito respectu visionis, quæ non sit respectu aliarum rerum, visio siquidem est beatitudo, sicque ipso facto quòd quis habeat visionem, est in termino; cum ergo status viæ sit conditio requisita ad meritum, non videtur dari posse meritum eo instanti, quo est visio, cum ejusmodi opus non sit factum in stadio, in loco agonis & pugnæ &c. Hæc responsio licèt sit probabilis, existimo tamen non difficulter refelli posse.

II. Dicitur: cum visione beatâ sit potentia merendi; ergo peccandi.

Secundò itaque responderi posset, ad potentiam peccandi requiri, non præcisionem solum, sed negationem etiam visionis: Unde licèt proponi possit visio pro præmio actus liberi & meritorii, non tamen talis actus ejus contrarium, seu omisio est peccatum, ut de unionem hypostaticâ dixi dum de Incarnatione. Quare etsi possit is illo instanti mereri, non tamen potest peccare.

Negari potest potentiam merendi propter unquam eam visionem.

III. Ad potentiam peccandi requiritur negatio visionis.

Tertia

IV. Tertia responsio est quam in simili adhibui de Incarnatione, admittendo scilicet posse proponi visionem in instanti aliquo conferendam ob actum pro illo etiam instanti præceptum, seu cuius oppositum vel omisio esset peccatum, sicque beatum primo instanti quo habet beatitudinem, posse pro aliquo priori naturæ & rationis peccare, non tamen ullo ex sequentibus instantibus post visionem semel habitam.

V. Quod sic declaratur: in primo illo instanti quo simul elicitur actus liber, & infunditur visio, subiectum pro aliquo priori erat indifferens ad habendam, vel non habendam visionem, nullo autem ex sequentibus instantibus post primam visionis infusionem datur huiusmodi indifferencia; cum enim visio sit naturâ suâ incorruptibilis, ut Patres omnes & Theologi affirmant, licet illo instanti, quo primò producitur potuisset non produci, planèque esset indifferens ad esse & non esse, posito tamen quod semel produceretur, petit connaturaliter, pro quovis instanti conservari: unde & antecederet singulis instantibus pro aliquo priori determinat Deum ad concursum negandum ad actum peccaminosum, vel aliud quodecumque impossibile cum visione, nisi Deus contra naturalem exigentiam visionis, illam per absolutam suam potentiam destrueret, tunc enim posset concursum ad illa hoc instanti præbere.

VI. Exemplo res fiet clarior: posito secundum probabilem sententiam quod materia cæli sit ejusdem rationis cum nostrâ, & capax formarum, etiam corruptibilium: licet pro primo instanti materia illa ad corruptibilem juxta & incorruptibilem formam sit indifferens, & quasi primo capientis, ubi tamen semel inducta est forma incorruptibilis, non est materia indifferens, pro ullo instanti sequente ad formam corruptibilem, nec ad ullum accidens, quod disponere posset ad formæ cæli expulsionem: sicut enim quia quod petit finem petit media ad finem, subiectum quod petit formam, petit dispositiones ad formam illam requisitas; ita quod petit negationem talis formæ, petit similiter negationes dispositionum ad illam, forma autem cæli utpote incorruptibilis, posito quod semel occupet materiam, petit naturaliter illam semper occupare, & consequenter sicut petit ut ipsa semper illi insit, ita petit ut in eadem semper sint negationes omnium aliarum formarum: idem ergo est in præsentia.

VII. Dices: hoc ad summum probat beatum aliquem naturaliter, seu de potentia ordinariâ peccare non posse, & per peccatum demereri beatitudinem; hoc enim & nihil aliud probare videtur exemplum formæ cæli. Respondeo negando antecedens, idem namque est naturaliter & supernaturaliter expelli beatitudinem non posse per peccatum, ubi enim peccatum naturaliter committi non potest, nec potest committi supernaturaliter, cum Deus peculiarem, & homini aliâs indebitum concursum præbere nequeat, merè ut hic peccet, ubi aliâs peccare non potuisset.

VIII. Confirmatur hoc idem: ponamus peccatum esse quid merè ab extrinseco inducendum, sanè in eo casu non posset Deus peculiariter illud infundere secundum omnes, cum esset specialis illius causa & auctor: sicut namque communiter dici solet, non posse Deum infundere habitum erroris, à fortiore non posset infundere peccatum, quod multo pejus est habitu erroris, longèque magis Deum dedecet. Ad peccatum ergo concurrere non potest Deus, nisi causâ secundâ concursum exigente, & ad illum præbendum, Deum veluti necessitante; à

fortiori ergo non potest Deus ad illud concurrere, ubi cause secundæ expressè exigunt contrarium, ut hic contingit. Quare sicut non potest ignis, aut aliud agens naturale nisi miraculosè & peculiariter adjutum à Deo formam suam nunc in materiam cæli inducere, ita nec agens rationale peccatum in subiectum, in quo est visio beatifica. Unde si Deus hunc concursum, ei indebitum beato præberet, esset specialis causa & auctor peccati, quod citra ingentem temeritatem de Deo cogitare nemo potest.

Deus ad peccatum concurrere nequit, nisi causâ secundâ concursum illum exigente.

SECTIO SEPTIMA.

Alia quadam ad completam Beatitudinis cognitionem necessaria.

DIXIMUS supra visionem beatificam perpetuò duraturam: nunc ergo ulterius inquirimus, utrùm hoc ex naturâ suâ habeat, an merè quia eam Deus perpetuò vult conservare, cum tamen suapte naturâ sit defectibilis. Inprimis si daretur visio, quæ supra se & suam durationem reflecteret, seu quæ videret se perpetuò duraturam, hæc inquam visio essentialiter peteret semper durare, nec destrui posset, etiam divinitus; cum enim sit essentialiter vera, & videat se æternum duraturam, æternum duret necesse est: hoc autem non haberet quâ visio præcisè, sed quâ talis visio.

I. Sitne visio naturâ suâ indefectibilis.

Quadam visio petit essentialiter semper durare.

Visio autem beatifica supra suam durationem non reflectens, destrui quovis instanti post primam productionem divinitus potest: connaturaliter tamen semper durare postulat, nec nisi vi ei illatâ potest destrui. Ratio est: cum enim varia accidentia, visione beatificâ multo imperfectiora, ut quantitatem & potentias, intellectum scilicet & voluntatem, si ab animâ distinguantur, videamus habere perpetuitatem, potiore longè jure hoc de visione dixerimus, præsertim cum nullum in eâ videamus corruptibilitatis vestigium.

II. Visio beatifica sanctiâ petit connaturaliter semper durare.

Disputant hæc aliqui, utrùm si Essentia divina videretur sine Relationibus, vel una persona sine aliâ, num visio hæc foret beatifica. Hanc questionem proposui supra, Disp. 19. sect. 5. ubi respondi negativè. Videantur ibi dicta.

III. Si sola Essentia divina videretur non esset visio illa beatifica.

Quæres, utrùm visio beatis omnium rerum asferat satietatem. Certum videtur visionem per se immediatè & formaliter huiusmodi satietatem non asferre; visio namque, aut etiam amor beatificus eam subsequens, sensuum omnium corporis in se bona formaliter non continet: nam unâ cum visione consistere possunt, tum in corpore tum animo dolores, ut in Christo contigisse vidimus. Deinde gloria corporis, societas etiam & consortium amicorum, & id genus alia, sunt bona & appetibilia; hæc autem per se formaliter visio non confort.

IV. Utrum visio per se rerum omnium satietatè beatu asferat.

Imò ulterius, quamvis visio radicaliter beatum, cui inest, satiet quoad omnia quæ absolutè desiderat; quo sensu Plal. 16. v. 17. dicitur: Satiabor cum apparuerit gloria tua: existimo nihilominus beatos multa conditionatè, & inefficaciter, atque cum plenâ ad Dei voluntatem resignatione (ex quo provenit, ut licet ea non obtineant, nihil tamen inde creetur iis molestiâ) desiderare, ut amicorum salutem, reunionem cum corpore, &c. quæ nihilominus non semper obtinent. Optant etiam se tam bonum Deum nunquam offendisse, diligentiùs ei in hac vitâ servivisse, & huiusmodi. Neque hi actus inefficaces statum illum beatitudinis ullo modo dedecent, cum & in Deum, &

V. Visio satiat quoad omnia desideria absoluta, non quoad conditionatâ.

Desideria conditionatâ statum beatitudinis non dedecent.

Quod petit finem, petit media ad obtinendum finem.

Non naturaliter tantum, sed nec de potentia absolutâ potest beatitudo tolli per peccatum.

Si peccatum esset quid extrinsecum, non posset à Deo infundari ergo nec ab eo tam specialiter concursu produci.

